

Datum: Rijeka, 27. srpnja 2022.

Kolegij: Palijativno zdravstvena skrb

Voditelj: Angela Lovrić, prof.

Katedra: Katedra za zdravstvenu njegu

Studij: Prediplomski stručni studij

Naziv studija:

Sestrinstvo Karlovac

Izaberite jedan od ponuđenih

Godina studija: 3

Akadska godina: 2022./2023.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Palijativna zdravstvena skrb:

je obvezni kolegij na trećoj godini Preddiplomskog studija sestrinstva (2ECTS) sastoji se od 15 sati predavanja s uključivanjem polaznika, interaktivne nastave temeljene na primjerima upotrebom metode razgovora, igranja uloga, radionica te rasprave o projiciranim dokumentarnim filmovima., parlanice i debate, 15 sati seminara i 15 sati vježbi u DZ PGŽ-Rijeka, KBC Rijeka, Hospicij " Marije Krucifikse Kozulić" Rijeka.

Velika smrtnost od progresivnih neizlječivih bolesti s kratkim vjekom preživljavanja a nerjetko i dugogodišnje bolovanje od kroničnih bolesti iziskuje da se osobi pomogne, olakša patnja i poveća kvaliteta života do smrti bolesnika. Pri tom je neizmjereno važno poštovati sustav vrijednosti osoba, njihovo iskustvo i želju da sudjeluju u donošenju odluka. Palijativna skrb usmjerena je na kontrolu boli i simptoma, podršci obitelji i davateljima skrbi te koordiniranju potrebnih zdravstvenih usluga u krajnjem dijelu progresivne neizlječive bolesti. Stoga nezamjenjiva je uloga medicinske sestre i tehničara kao člana interdisciplinarnog tima koji će svojim znanjem, komunikacijskim vještinama, empatijom i senzibilitetom za ljudske i kulturalne vrijednosti pravilno planirati i anticipirati zdravstvene usluge, pomoć i podršku za bolesnika i njegovu obitelj što je i cilj ovoga kolegija.

Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita studenti će :

- primijeniti znanje, vještine i stavove u skrbi za pacijente oboljele od neizlječivih bolesti, osobe na kraju života i njihove obitelji na svim razinama zdravstvene zaštite s naglaskom na povećanje razine kvalitete njihova života;

Popis obvezne ispitne literature:

1. Palijativna zdravstvena njega-nastavni tekstovi
2. "Nurse to Nurse Palliative Care (expert Interventions)", M.L.Campbell , 2009
3. "Palliative Care Nursing Principles and Evidence for Practice" S.Payne,J.Seymour and C.Ingleton2008.
4. "Priručnik za volontere u hospicijskim posjetama"- HUPH-2012.
5. Strateški plan razvoja palijativne skrbi u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014.-2016.
6. Bijela knjiga o standardima i normativima za hospicijsku i palijativnu skrb .

Popis dopunske literature:

1. Palliative Care : An Intergrated Approach , J.Buckley , 2008,
2. " Razgovori s umirućima " Elisabeth Kubler - Ross.2007
3. Osnovne kompetencije u palijativnoj skrbi: Evropska bijela knjiga o obrazovanju u području palijativne skrbi
4. Praška povelja: apel vladama da omoguće smanjenje patnje i osiguraju palijativnu skrb kao ljudsko pravo
 Palijativa u pedijatriji
1. SIOPE Evropski standardi skrbi za djecu s malignom bolešću
2. IMPACT: standardi za pedijatrijsku palijativnu skrb u Europi
3. Povelja EACH o pravima djeteta u bolnici
4. Jušić A. i sur: Hospicij i palijativna skrb ,Zagreb 1995.
5. Jušić A i sur.: Bioetika u teoriji i praksi ,Nakladni zavod Globus Brkljačić M., Šamija M., Belev B., Strnad M., Čengić,T. Palijativna medicina. Rijeka: Markulin d.o.o., Sveučilište u Rijeci, Zaklada Onkologija, 2013.
- Braš M., Đorđević V. Suvremene spoznaje iz palijativne. Zagreb: Medicinska naklada; 2012.
- Saunders C., Sykes, N. Palijativna skrb u završnom stadiju maligne bolesti. Zagreb: Školska knjiga, 1996.
- Šamija, M. Potporno i palijativno liječenje onkoloških bolesnika. Zagreb: Medicinska naklada, 2010.
- Fučkar G. Odabrana poglavlja paketa LEMON. Zagreb: Hrvatska udruga za sestrinsku edukaciju, 1998.
- Čukljek S. Osnove zdravstvene njege. Zagreb: Zdravstveno veleučilište, 2005.

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

Uvodno predavanje: značaj, ciljevi i ishodi kolegija
 Palijativna zdravstvena skrb-kompetencije
 Definicije i osnovni pojmovi u palijativnoj skrbi.
 Načela i filozofija palijativne njege.
 Povijest hospicija i palijativne skrbi.
 Organizacijski modeli palijativne skrbi.
 Uloga medicinske sestre u palijativnoj skrbi.
 Pomoć pri zadovoljavanju osnovnih ljudskih potreba umirućih bolesnika i njihovih obitelji.
 Postupci rješavanja i ublažavanja neugodnih simptoma i patnje bolesnika.
 Kliničke smjernice za palijativnu skrb
 Autonomija i dostojanstvo bolesnika, Sustav vrijednosti i vjerovanja
 Odnos medicinska sestra-bolesnik, medicinska sestra-obitelj.
 Komunikacija s umirućim bolesnikom i njegovom obitelji.
 Interdisciplinarni tim i komunikacija unutar interdisciplinarnog tima.
 Podrška obitelji tijekom bolesti i žalovanja
 Etička pitanja u palijativnoj njezi, eutanazija, ortonazija i distanazija.
 Volonteri u palijativnoj skrbi i medicini.
 Hitna stanja u palijativnoj medicini
 Pristup boli u palijativnoj medicini, management boli u terminalnoj fazi.
 Zdravstvena njega bolesnika u terminalnoj fazi
 Pedijatrijska palijativna skrb
 Sindrom sagorijevanja

Nakon odslušanih predavanja, samostalnog učenja i položenog ispita studenti će bit sposoban: .

- primijeniti ključne komponente palijativne skrbi u okruženju u kojem se pacijenti i njihove obitelji nalaze
- objasniti filozofiju i načela palijativne zdravstvene njege;
- navesti organizacijske oblike i razine palijativne skrbi;
- identificirati osnovna obilježja palijativne njege u bolnici, hospiciju i zajednici;
- procijeniti potrebe, planirati, provoditi i evaluirati palijativnu zdravstvenu njegu;
- primijeniti postupke rješavanja i ublažavanja simptoma i patnje bolesnika;
- organizirati profesionalnu , socijalnu i duhovnu podršku bolesniku i njegovoj obitelji;
- komentirati etička pitanja u palijativnoj njezi;

- primijeniti znanje, vještine i stavove u skrbi za pacijente oboljele od neizlječivih bolesti, osobe na kraju života i njihove obitelji na svim razinama zdravstvene zaštite s naglaskom na povećanje razine kvalitete njihova života.

Popis seminara s pojašnjenjem:

Eutanazija i distanazija u palijativna skrb
 Hitna stanja u PS
 Komunikacija u PS
 Povijest palijativne skrbi u svijetu i RH
 Prava i dužnosti medicinske sestre prema pacijentu

Tugovanje i obitelj
Sestrinske dijagnoze kod terminalnih bolesnika
Medicinska sestra u hospicijskom program
Principi medicinske etike
Religija i sestrinstvo
Volonteri u palijativnoj skrbi
Kemoterapija i edukacija pacijenta na kemoterapiji
Pedijatrijska palijativna skrb
Bol i ostali neugodni simptomi
Uloga medicinske sestre/tehničara u palijativnoj skrbi
Žalovanje
Sindrom sagorjevanja

ISHODI

- kritički prosuđivati etička pitanja u palijativnoj skrbi i palijativnoj zdravstvenoj njezi - komentirati etička pitanja u palijativnoj njezi;
- primijeniti znanje, vještine i stavove u skrbi za pacijente oboljele od neizlječivih bolesti, osobe na kraju života i njihove obitelji na svim razinama zdravstvene zaštite s naglaskom na povećanje razine kvalitete njihova života

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Primijeniti ključne komponente palijativne skrbi u okruženju u kojem se pacijent nalazi
Funkcionalna procjena i percepcija zdravlja, korištenja lijekova, higijenskih navika, pokretljivosti, samostalnosti u ASŽ
Procjena tjelesnog stanja, kože, sluznica i lokomotornog sustava
Procjena boli kvalitativno i kvantitativno..
Prepoznavanje i kontrola neugodnih simptoma kod pacijenta(respiratorne, gastrointestinalne, neurološke...)
Zbrinjavanje bolesnika u terminalnoj fazi bolesti
Prepoznavanje znakova i simptoma koji označavaju približavanje smrti
Primjena ordinirane terapije
Edukacija pacijenta, članova obitelji, volontera
Podržavanje, informiranje i vođenje obitelji u fazi žalovanja
Udovoljavanje pacijentovim psihološkim, socijalnim i duhovnim potrebama
Procjena potreba za nastavak zdravstvene njege, preporuka postupaka te vrednovanje putem sestrinske dokumentacije
Ishodi:
Student će biti osposobljen za procjenu potreba, planiranje, provođenje i evaluaciju zdravstvene njege u zadnjem stadiju života tijekom boravka u bolnici, hospiciju i kući kao i pružanje podrške obitelji tijekom bolesti i žalovanja

Obveze studenata:

Prije upisa kolegija studenti moraju položiti ispite iz zdravstvenih njega predviđenih nastavnim planom i programom. Studenti su obvezni prisustvovati nastavi i aktivno sudjelovati, izraditi seminarski rad u skladu s uputama koje će dobiti na uvodnom predavanju, obavezno pohađati vježbe predviđene nastavnim planom i programom kolegija i položiti pismeni i usmeni ispit.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, odnosno Odluci o izmjenama i dopunama **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci** te Odluci Fakultetskog vijeća Fakulteta zdravstvenih studija usvojenoj na sjednici održanoj 14. lipnja 2018. prema kojoj studenti na pojedinom predmetu od 100% ocjenskih bodova tijekom nastave mogu ostvariti najviše **50% ocjenskih bodova**, dok se preostalih **50% ocjenskih bodova** ostvaruje na završnom ispitu koji obuhvaća pismeni i usmeni ispit.

Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojčanog sustava (5-1). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se **apsolutnom raspodjelom**, te prema **stručnim kriterijima ocjenjivanja**. **Od maksimalnih 50% ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora ostvariti minimalno 25% ocjenskih bodova da bi pristupio završnom ispitu, pod uvjetom da je pozitivno ocijenjen po svim elementima ocjenjivanja kroz nastavu.**

Student koji je ostvario manje od 19,9% ocjenskih bodova (F ocjenska kategorija) nema pravo izlaska na završni ispit te mora ponovno upisati predmet u sljedećoj akademskoj godini.

Ocjenske bodove student stječe na sljedeći način:

1. Tijekom nastave vrednuje se (maksimalno 50% ocjenskih bodova):

- a) pohađanje nastave (do 10% ocjenskih bodova)
- b) seminarski rad (do 20% ocjenskih bodova)
- c) vježbe (do 20% ocjenskih bodova)

a) Pohađanje nastave (do 10% ocjenskih bodova)

Nazočnost na predavanjima i seminarima je obvezna, a student može izostati s **30% nastave isključivo zbog zdravstvenih razloga** što opravdava liječničkom ispričnicom.

Ukoliko student opravdano ili neopravdano izostane s **više od 30% nastave** ne može nastaviti praćenje kolegija te gubi mogućnost izlaska na završni ispit. Time je prikupio 0% ocjenskih bodova i ocijenjen je ocjenom F. Pohađanje nastave (predavanja i seminari) boduje se na sljedeći način:

Ocjena (% neopravdani izostanci)	% ocjenski bodovi
5 (0%)	5
4 (do 10%)	4
3 (do 20%)	3
2 (do 30%)	2
1 (više od 30%)	0

b) Seminarski rad (do 20% ocjenskih bodova)

Student treba napisati seminarski rad i iz njega pripremiti i održati prezentaciju na osnovu čega može ostvariti maksimalno 10% ocjenskih bodova. Pojedinačno se ocjenjuje sadržaj i stil napisanog seminarskog rada te prezentacija istog, a konačna ocjena je aritmetička sredina postignutih rezultata pojedinog studenta, koja se boduje na sljedeći način:

Ocjena	% ocjenski bodovi
5	20
4	16
3	12
2	8
1	0

c) Vježbe (do 20% ocjenskih bodova)

Student je obavezan pohađati vježbe redovito prema izrađenom rasporedu i biti aktivno uključen u njihovo izvođenje. Izmjene u rasporedu ili zamjene vježbovnih skupina nisu dozvoljene bez suglasnosti **voditelja predmeta**. Izostanak s vježbi dozvoljen je **isključivo zbog zdravstvenih razloga** što se opravdava liječničkom ispričnicom, a nadoknada vježbi je obavezna bez obzira da li se radi o opravdanom ili neopravdanom izostanku i broju sati izostanka. Nadoknada je moguća isključivo uz prethodni dogovor s voditeljem predmeta. **Ukoliko vježbe nisu odrađene 100% planirane satnice** student će biti ocijenjen ocjenom nedovoljan (1) i gubi mogućnost izlaska na završni ispit do odrade vježbi u cijelosti.

Vježbe se izvode na VUK-a , OB Karlovac , DZ Karlovac i Specijalnoj bolnici Duga Resa pod vodstvom mentora koji prati i ocjenjuje svakog studenta pojedinačno. Elementi koji se ocjenjuju su rad u timu, inicijativa i interes, pravodobnost i redovitost dolaženja na vježbe te teorijska priprema i učenje tijekom vježbi. Konačna ocjena iz vježbi je aritmetička sredina postignutih rezultata pojedinog studenta, koju potvrđuje voditelj predmeta na prijedlog mentora, a koja se boduje na sljedeći način:

Ocjena	% ocjenski bodovi
5	20
4	16
3	12
2	8
1	0

d2. Na završnom ispitu vrednuje se (maksimalno 50% ocjenskih bodova):

a) Usmeni ispit (ukupno 20% ocjenskih bodova)

Student će pristupiti usmenoj provjeri znanja na osnovi čega može ostvariti maksimalno 20% ocjenskih bodova. Student mora biti pozitivno ocijenjen i ostvariti minimalno 8 ocjenskih bodova za prolaznost na usmenom ispitu, a postignuti rezultati pojedinog studenta boduju se na sljedeći način:

Ocjena	% ocjenski bodovi
5	20
4	16
3	12
2	8
1	0

Konačna ocjena je postotak usvojenog znanja, vještina i kompetencija kroz nastavu i završni ispit odnosno donosi se na temelju zbroja svih ocjenskih bodova ECTS sustava prema kriteriju:

A = 90 - 100% ocjenskih bodova

B = 75 - 89,9%

C = 60 - 74,9%

D = 50 - 59,9%

F = 0 - 49,9%

Ocjene u ECTS sustavu prevode se u brojčani sustav na sljedeći način:

A = izvrstan (5)

B = vrlo dobar (4)

C = dobar (3)

D = dovoljan (2)

F = nedovoljan (1)

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Unesite tražene podatke

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Student može izostati s predavanja 30%. Seminar i vježbe za studente su obvezni. Veću spriječenost od dogovorenog javiti na kontakt e- mail predavača te u dogovoru s predavačem nadoknaditi izostanak (kroz seminarski rad ukoliko se ne radi o velikom izostanku). Na nastavi se ne tolerira (ulasci/izlasci, mobitel i sl);ometanje nastave na bilo koji način. Ukoliko se radi o neredovitom pohađanju nastave – moguć je izostanak potpisa u indeks i konzultacija predavača sa voditeljem studija. Za evidenciju prisutnosti studenata na predavanjima/seminarima/vježbama koristiti će se potpisne liste.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2022./2023. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
19.06.2023.	8-13 VUK-a 14-19 VUK-a			Angela Lovrić (P10 sati)
20.06.2023.			OB Karlovac DZ Karlovac Specijalna bolnica Duga Resa 8-13 14-19	Mentori : (svaka po 10 sati) Angela Lovrić Hrvojka Stipetić Ankica Mađarac Marijana Car Natalija Fudurić
21.06.2023.	14-19 VUK-a		OB Karlovac DZ Karlovac Specijalna bolnica Duga Resa VUK-a 8-13	Mentori : (svaka po 5 sati) Angela Lovrić Hrvojka Stipetić Ankica Mađarac Marijana Car Natalija Fudurić Hrvojka Stipetić (P5sati)

--	--	--	--	--

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1	Uvodno predavanje: značaj, ciljevi i ishodi kolegij		VUK-a
P2	Definicije i osnovni pojmovi u palijativnoj skrbi		“
P3	Načela i filozofija palijativne skrbi		“
P4	Povijest hospicija i palijativne skrbi		“
P5	Komunikacijske vještine u PS Organizacijski modeli palijativne skrbi		“
P6	Pomoć pri zadovoljavanju osnovnih ljudskih potreba umirućih bolesnika i njihovih obitelji. Kliničke smjernice		“
P7	Postupci rješavanja i ublažavanja neugodnih simptoma i patnje bolesnika. Sestrinske dijagnoze kod bolesnika u terminalnoj fazi.		“
P8	Autonomija i dostojanstvo bolesnika, Sustav vrijednosti i vjerovanja		“
P9	Uloga medicinske sestre/tehničara u PZS. Odnos medicinska sestra-bolesnik, medicinska sestra-obitelj.		“
P10	Komunikacija s umirućim bolesnikom i njegovom obitelji		“
P11	Interdisciplinarni tim i komunikacija unutar interdisciplinarnog tima.		“
P12	Etička pitanja u palijativnoj njezi, distanzacija, ortonazija i eutanazija.		“
P13	Obitelj pred bolešću i podrška obitelji tijekom bolesti i žalovanja		“
P14	Pristup boli u palijativnoj skrbi		“
P15	Volonteri u palijativnoj skrbi i medicini.		“
P16			“
P17	Hitna stanja u palijativnoj medicini.		“
P18	Burnout sindrom		“
P19	Pedijatrijska PZS		“

V7	Podržavanje, informiranje i vođenje obitelji u fazi žalovanja		
V8	Udovoljavanje pacijentovim psihološkim, socijalnim i duhovnim potrebama		
	Procjena potreba za nastavak zdravstvene njege, preporuka postupaka te vrednovanje putem sestrinske dokumentacije		
Ukupan broj sati vježbi		15	

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	07.07.2023.
2.	20.07.2023.
3.	28.07.2023.
4.	